

WERELD METEOROLOGISCHE DAG 2006 VOORKOMEN EN BEPERKEN VAN NATUURRAMPEN

Boodschap van de heer M. Jarraud
Secretaris-Generaal van de WMO

Elk jaar vieren de Wereld Meteorologische Organisatie (WMO) en haar 187 Leden evenals andere weergeïnteresseerden op 23 maart de Wereld Meteorologische Dag. Dit jaar is het thema *Voorkomen en beperken van natuurrampen* gekozen. Deze keus is gemaakt om aan te tonen dat 90 procent van de natuurrampen samenhangen met weer, klimaat en water. Hierbij spelen de WMO samen met alle Nationale Meteorologische en Hydrologische Diensten (NMHD) een vitale rol in het voorkomen, in de gaten houden en beperken van natuurrampen evenals rampen die het gevolg zijn van milieu-ongevallen.

Het jaar 2005 werd gekenmerkt door langdurige droogte in gedeelten van Afrika, Europa en Azië evenals Australië en Brazilië. Zware regenval, in sommige gevallen uitzonderlijk zwaar, veroorzaakte op uitgebreide schaal overstromingen op diverse plaatsen in de wereld. Een record aantal orkanen werd boven de Atlantische Oceaan waargenomen. De omvang van het gat in de ozonlaag boven het zuidpoolgebied was de op twee na grootste ooit waargenomen na de jaren 2000 en 2003. Ook boven het noordpoolgebied nam de hoeveelheid ozon verder af.

Het jaar 2004 werd al als zeer ernstig gekenmerkt v.w.b. natuurrampen. Vooral de verwoesting die de tsunami op 26 december aanrichtte, veroorzaakte een uitzonderlijk groot aantal doden en landen die geteisterd werden. Ook de omvang van de daaropvolgende hulpverlening was gigantisch.

In de tien-jarige periode tussen 1992 en 2001 waren natuurrampen verantwoordelijk voor meer dan 622.000 doden waarbij verder meer dan 2 miljard mensen betrokken waren. Economische verliezen als gevolg van "hydrometeorologische" rampen werden geschat op 446 miljard Amerikaanse dollar. Dit staat gelijk aan ongeveer 65 procent van alle door natuurrampen veroorzaakte verliezen.

De negatieve invloed van natuurrampen op de economie is gedurende de laatste decennia sterk gestegen. Verder worden ontwikkelingslanden, vooral de minst ontwikkelde landen, meer geteisterd door deze gevaren waarbij hun kwetsbaarheid toeneemt en hun economische en sociale groei soms met enkele decennia achteruitgaat.

Voor de WMO heeft het voorkomen en beperken van natuurrampen de hoogste prioriteit. Deze organisatie raadt bijvoorbeeld een "preventiecultuur" sterk aan om in de context te blijven van het implementeren van de "Millenium Declaration." In januari 2005 werd in Kobe, Hyogo in Japan de Tweede Wereld Conferentie over Rampenbestrijding gehouden. De Conferentie nam toen de "Hyogo Framework for Action" 2005-2015 aan. Het verzorgt een kader voor overheden, internationale en regionale bureau's, NGO's, de private sector en andere belanghebbenden zodat deze kunnen samenwerken om deze preventiecultuur te promoten. De WMO is actief betrokken bij het realiseren van dit Kader.

Hoewel men niet aan de gevaren van de natuur kan ontkomen, kan men voorkomen dat deze tot rampen uitgroeien door het combineren van risicostudies, een goed waarschuwingssysteem met preventie en beperkende maatregelen. Dit betekent dat actie ondernomen kan worden om het verlies van levens en sociaal-economische schade in belangrijke mate te beperken. De WMO en de Nationale Meteorologische en Hydrologische Diensten dragen in belangrijke mate, op zowel internationaal als nationaal niveau, bij aan het identificeren, herkennen en het in de gaten houden van systemen die rampen kunnen veroorzaken én door tijdig waarschuwingen uit te geven. De WMO blijft zich verplichten om samen met nationale autoriteiten en hun partnerorganisaties te werken om zodoende in de komende vijftien jaar het aantal dodelijke slachtoffers als gevolg van dit soort natuurrampen met de helft terug te brengen.

Het is een feit dat een belangrijke voorwaarde om rampen te bestrijden, een goed functionerend waarschuwingssysteem is die in staat is om nauwkeurige informatie, op een betrouwbare manier en op tijd aan de bedreigde bevolking te geven. Om hieraan te voldoen coördineert de WMO met haar drie Wereld Meteorologische Centra en veertig Regionale Gespecialiseerde Meteorologische Centra (RGMCS) de betreffende activiteiten van Nationale Meteorologische Diensten zodanig dat elke van deze,

zonder rekening te houden met landsgrenzen, op een effectieve manier de noodzakelijke informatie krijgen die nodig is om tijdig waarschuwingen uit te kunnen geven voor door weer, water en klimaat veroorzaakte gevaren.

Deze Meteorologische Centra leveren alle landen de noodzakelijke, wereldomvattende operationele infrastructuur om deze op hun beurt in staat te stellen waarnemingen te verrichten en verwachtingen te maken. Aan de hand daarvan kunnen ze dan weer tijdig waarschuwingen uitgeven voor een grote verscheidenheid van gevaren die varieert van kortstondige en hevige situaties die een klein gebied bestrijken, zoals tornado's en overstromingen tot grootschalige fenomenen zoals droogten die een groot gedeelte van en hele bevolkingsgroepen op een continent gedurende maanden tot zelfs jaren kunnen treffen.

Het wereldomvattende netwerk van de WMO heeft bewezen zeer effectief te zijn in het tijdig uitgeven van waarschuwingen voor tropische cyclonen (orkanen en taifoens). De zes in tropische cyclonen gespecialiseerde RGMCS van de WMO geven 24 uur per dag verwachtingen en waarschuwingen uit. De Nationale Meteorologische en Hydrologische Diensten (NMHDs) geven dan op hun beurt lokale orkaanwaarschuwingen uit aan autoriteiten, media en publiek in hun landen. In elk land is de NMHD, zoals bij ons de Meteorologische Dienst van de Nederlandse Antillen en Aruba, de enige bron die dit soort officiële waarschuwingen uit mag geven.

Behalve voor de gevaren van de natuur steunt de WMO haar Leden en partnerorganisaties ook in het reageren op milieuongevallen op grote schaal, zoals deze veroorzaakt kunnen worden door kernongelukken, vulkaanuitbarstingen, chemische ongevallen of bosbranden. In samenwerking met andere organisaties is de WMO bereid haar voorwaarschuwingssysteem te gebruiken om zich bezig te houden met andere gevaren dan die veroorzaakt door weer of water. Hoewel er voorwaarschuwingssystemen voor veel van dit soort gevaren bestaat, moeten deze verder verbeterd en ook beschikbaargesteld worden aan alle landen, vooral aan die met beperkte hulpbronnen. De uitdaging is daarom om te verzekeren dat alle landen de noodzakelijke systemen, infrastructuur, menselijke en technische capaciteiten en organisatiestructuren hebben om gebruik te maken van deze voorwaarschuwingssystemen.

De NMHDs voorzien ook in vitale informatie waardoor desbetreffende landen in staat zijn om pro-actieve strategieën te ontwikkelen die hen in staat stellen de gevolgen van natuurrampen te beperken. Een NMHD kan op verschillende manieren informatie versturen naar autoriteiten en het publiek waarbij vooral gebruik gemaakt wordt van de beste beschikbare technologie. Er blijven echter nog veel uitdagingen bestaan waarbij ervoor gezorgd moet worden dat alle landen, voor het tijdig en effectief waarschuwen van de bevolking, op een adequate manier uitgerust worden met een effectief paraatheidssysteem. Verder zijn voorlichtings- en hulpverleningsprogramma's een essentieel onderdeel van de preventiestrategieën die noodzakelijk zijn om het publiek bewust te maken van de gevaren en hun mogelijke gevolgen.

Het waarnemen van gevaren in het verleden is ook van uiterst belang om te weten te komen hoe kwetsbaar sommige gemeenschappen zijn voor de gevaren die weer, klimaat en water met zich meebrengen. Klimaatgegevens zijn noodzakelijk om een beeld te krijgen van de sterkte en frequentie van weersystemen waarbij ook de mogelijke schade door extreme gevallen gekarakteriseerd kan worden. Systematische studie van meteorologische en hydrologische gevarenwaarnemingen en hun gevolgen leveren nuttige kennis voor rampenrisicomanagers.

Door het overbrengen van technologische kennis, het opbouwen van capaciteit en dataverwerkingsprogramma's, verzekert de WMO dat alle NMHDs, vooral die in ontwikkelingslanden, in staat zijn om aan essentiële gegevens te komen die met gevaarlijk weer te maken hebben. Het in de gaten houden van het actuele weer door de NMHDs laat toe dat informatie van condities voor en na een ramp, tijdig doorgegeven wordt waardoor de rampenbestrijdingsorganisaties in staat zijn hun inspanningen te richten op de meest getroffen gebieden. Via haar waarnemingsnet op de grond en in de ruimte speelt de WMO een voornamelijk rol in het internationale initiatief om een Wereldomvattend Aardweernemingsstelsel van Systemen te ontwikkelen.

Op langere termijn zal, volgens de door de WMO en de *United Nations Environment Programme* gesponsorde *Intergovernmental Panel on Climate Change*, een klimaatverandering vooral in stedelijke gebieden kunnen leiden tot een toename van "hittestress", droogte en anderzijds kans op overstromingen in andere streken. In veel gebieden met waterschaarste zal naar verwachting een toenemend gebrek aan water of een verslechterde kwaliteit daarvan ontstaan. Er bestaat een behoefte aan een beter begrip van

het klimaatsysteem en het ontwikkelen van betere capaciteiten om natuurlijke klimaatschommelingen en door mensen veroorzaakte klimaatveranderingen te voorzien. Een krachtige steun voor researchprogramma's op deze gebieden is al enige tijd één van de sterke punten van de WMO geweest en zal dit ook in de toekomst blijven.

Het bewezen systeem van de WMO verzorgt de wereldgemeenschap met een onschatbaar operationeel instrument om iets te doen aan de toenemende dreiging van natuurrampen op een duurzame ontwikkeling. Elk operationeel systeem dat een verscheidenheid aan gevaren moet aanspreken kan van bestaande succesvolle waarschuwingsstructuren profiteren.

Ik hoop, bij het vieren van deze Dag, dat de bijdragen van de Nationale Meteorologische en Hydrologische Diensten in alle aspecten van rampenbestrijding en -verzachting erkenning krijgen en op effectieve gebruikt zullen worden. Ik nodig hierbij landelijke autoriteiten, de wetenschappelijke gemeenschap, intergouvernementele en niet-gouvernementele organisaties, de privé-sector, de media en het algehele publiek uit om zich ervan bewust te zijn van de rol van de Meteorologische en Hydrologische Diensten en te verzekeren dat deze in staat zijn om bij te dragen aan het beperken van de gevolgen van rampen en om de relevante onderdelen van de *Millenium Development Goals* te behalen.

Voor meer informatie over dit onderwerp kunt u de [website van de WMO](#) bezoeken waar u onder andere brochures en posters kunt downloaden.
